

Bijlage III

Ecologische quick scan

quick scan flora en fauna

Recreatievoorziening, Belkmerweg 67 te Sint Maartensvlotbrug

LBP|SIGHT

ECOquickscan

ecologisch adviesbureau voor natuur en landschap

27 september 2016

projectnummer: 16052

ecologisch adviesbureau *ECOquickscan* is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus

quick scan flora en fauna

Recreatievoorziening, Belkmerweg 67 te Sint Maartensvlotbrug

In opdracht van:

LBP|SIGHT

Contactpersoon:

ir. D. Verburg MSc

27 september 2016

ECOquickscan

ecologisch adviesbureau voor natuur en landschap

Haico van der Burgt

't Grieth 10

6924 BJ Loo (Gld)

T 0316-849390

M 06-12971680

E haico@ecoquickscan.nl

I www.ecoquickscan.nl

wijze van citeren: Burgt, H.H.J. van der, Quick scan flora en fauna Recreatievoorziening, Belkmerweg 67 te Sint Maartensvlotbrug. *ECOquickscan*, ecologisch adviesbureau voor natuur en landschap, Loo, 2016.

ecologisch adviesbureau *ECOquickscan* is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
1.1	AANLEIDING	1
1.2	GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGREPEN	2
2	WETTELIJK KADER	3
2.1	GEBIEDSBESCHERMING	3
2.2	SOORTBESCHERMING	3
2.3	WET NATUURBESCHERMING	4
3	TOETSING	7
3.1	ONDERZOEKSMETHODIEK	7
3.2	BESCHERMDE GEBIEDEN	7
3.3	VOORKOMEN VAN BESCHERMDE SOORTEN	8
4	CONCLUSIE	15
4.1	GEBIEDSBESCHERMING	15
4.2	SOORTENBESCHERMING	15
4.3	CONSEQUENTIES	16
	BIJLAGE	
1	LITERATUURLIJST	

1 INLEIDING

1

1.1 AANLEIDING

In Sint Maartensvlotburg (gemeente Schagen, provincie Noord-Holland) is op een perceel aan de Belkmerweg 67 de ontwikkeling van een recreatievoorziening beoogd. Deze recreatievoorziening bestaat uit een kleinschalig kampeerterrein en Bed & Breakfast op het huidige erf en aansluitend gelegen perceel. Aan ecologisch adviesbureau *ECO-quickscan* is gevraagd te beoordelen of deze activiteit effect heeft op de flora en fauna op en rond de locatie. De voorliggende rapportage beschrijft de effecten op de aanwezige flora en fauna en geeft inzicht in de doorwerking van de natuurwetgeving op deze locatie.

ligging (rode lijn) en indrukken van het plangebied; noordwestzijde van het perceel waar de tentplaatsen zijn voorzien (linksonder); geitenveld met schuurtje aan de zuidkant van het perceel waar enkele trekkershutten worden geplaatst (rechtsonder)

Voor de ruimtelijke ingreep mag plaatsvinden moet er eerst een onderzoek worden uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998. Er zal bij deze activiteit rekening moeten worden gehouden met de aanwezige natuurwaarden in en om het plangebied. Voorliggend onderzoek is een quick scan waarin op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), beschikbare soortgegevens en een eenmalige veldverkenning uitspraken worden gedaan over de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het plangebied. Daarnaast is een gericht onderzoek uitgevoerd naar beschermde vissoorten. Het plangebied is beoordeeld op geschiktheid voor

1.2 GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGREPEN

Het plangebied aan de Belkmerweg 67 te Sint Maartensvlotbrug (gemeente Schagen) is gelegen in een open agrarisch landschap. Het plangebied is gelegen op het huidige erf en aansluitend gelegen perceel. Op het erf staan een bedrijfswoning, agrarische schuren, een windturbine en enkele kleinschalige bouwwerken. Het plangebied waarop de recreatievoorziening is voorzien bestaat uit een (geiten)weide, een grasstrook en een gedeelte van een onder water gezette akker. Op de zuidrand van het perceel en tussen het erf en het westelijke deel van het perceel staan houtsingels met hoofdzakelijk struikvormende soorten als gewone els, kardinaalsmuts, schietwilg en diverse rozensoorten. De boomvormende soorten, zoals berk en zomereik, hebben een beperkte hoogte en een doorsnede van maximaal 20 cm. Aan de zuid- en noordkant en centraal in het plangebied liggen diep ingesneden watergangen, met lokaal een dikke (zwarte) sliblaag en over het algemeen een beperkte watervegetatie.

De omgeving van het plangebied bestaat uit bollenvelden in een open agrarisch landschap. Doorgaande groenstructuren en oudere bosstructuren zijn in de directe omgeving van het plangebied niet aanwezig. De dichtstbijzijnde oudere bosstructuur Wildrijk, een landgoed uit de 16de eeuw, ligt op circa 1 kilometer ten noordoosten van het plangebied. Op 300 meter ten westen van het plangebied liggen de duinen.

Binnen het plangebied is een verbreding van de huidige agrarische activiteiten voorzien door de realisatie van een recreatievoorziening. Het ontwerp (zie tekening) voorziet in een ruime opzet van 18 passantenplaatsen, 7 trekkershutten en een Bed & Breakfast gebouw met toiletvoorziening (ook voor de overige gasten van de recreatievoorzieningen). Op en rondom het plangebied worden (struweel)hagen en duinstruwelen aangebracht. De watergang wordt verbreed en voorzien van een natuurlijk talud.

2 WETTELIJK KADER

Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur. Soortenbescherming komt voort uit de Flora- en faunawet.

2.1 GEBIEDSBESCHERMING

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen aangewezen worden als Europese Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijngebieden (Natura 2000). De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden zijn in Nederland opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998. Hierin zijn de reeds bestaande staatsnatuurmonumenten ook opgenomen. Op grond van deze wet is het verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitatten en de habitatten van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Een andere vorm van gebiedsbescherming komt voort uit aanwijzing van een gebied als Ecologische Hoofdstructuur (Natuurnetwerk Nederland). Voor dergelijke gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat andere activiteiten niet mogen leiden tot frustratie van de natuurdoelen. Anders dan bij gebieds- en soortenbescherming is de status als Ecologische Hoofdstructuur niet verankerd in de natuurwetgeving, maar dient het belang in de planologische afweging een rol te spelen. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag.

2.2 SOORTBESCHERMING

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Flora- en faunawet bepalend. De Flora- en faunawet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Deze bescherming is als volgt in de Flora- en faunawet opgenomen:

- het is verboden beschermde plantensoorten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen (artikel 8);
- het is verboden beschermde diersoorten te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen (artikel 9), opzettelijk te verontrusten (artikel 10) en hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren (artikel 11).

De procedurele consequenties zijn afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Kortweg kunnen er drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

- beschermingscategorie 1:
Een groot aantal beschermde soorten is in Nederland algemeen voorkomend. Op basis van het 'Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten' uit de Flora- en faunawet mogen ruimtelijke ingrepen worden uitgevoerd die tot effect hebben dat de verblijfsplaatsen van deze soorten worden aangetast;
- beschermingscategorie 2:
Voor beschermde soorten die minder algemeen zijn en extra aandacht verdienen, kan een vrijstelling (behalve voor het opzettelijk verontrusten) verkregen worden als de initiatiefnemer een goedgekeurde gedragscode heeft. Indien dit niet het geval is dient voor deze categorie een ontheffing aangevraagd te worden.
In zo'n gedragscode worden gedragslijnen aangegeven die men volgt om het schaden van beschermde soorten zo veel mogelijk te voorkomen. Ontheffing is, als wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode, voor deze soorten alleen nog nodig als werkzaamheden afwijkend van de gedragscode worden uitgevoerd;
- beschermingscategorie 3:
De soorten uit deze categorie zijn in de Flora- en faunawet ingedeeld in twee groepen; de zogenaamde 'Bijlage 1-soorten' (uit het 'Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten') en 'Bijlage IV-soorten Habitatrichtlijn'. Het belangrijkste verschil is dat voor de 'Bijlage 1-soorten' een ontheffing te verkrijgen is in het kader van een ruimtelijke ingreep.
Voor 'Bijlage IV-soorten Habitatrichtlijn' geldt géén vrijstelling als het gaat om ruimtelijke ingrepen. Ontheffingen voor deze groep soorten worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingrepen vanwege dwingende redenen van groot openbaar belang dienen plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Deze uitgebreide toets geldt ook voor alle vogelsoorten.

Als een ruimtelijke ingreep rechtstreeks kan leiden tot verstoring of vernietiging van bepaalde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het project in strijd zijn met de Flora- en faunawet. Voor aantastingen van verblijfplaatsen en belangrijke (onderdelen) van leefgebieden van meer strikt beschermde soorten, is ontheffing ex. Artikel 75 van de Flora- en faunawet nodig van het ministerie van Economische Zaken.

Verder geldt altijd artikel 2 van de Flora- en faunawet, een zorgplichtbepaling. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving.

2.3 WET NATUURBESCHERMING

Met ingang van 1 januari 2017 treedt de Wet natuurbescherming in werking. Deze wet vervangt onder andere de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en Faunawet.

gebiedsbescherming

De bescherming van de Natura 2000-gebieden is gebaseerd op internationale verplichtingen, Habitat- en Vogelrichtlijn. Deze richtlijnen zijn niet gewijzigd, de toetsing van Natura 2000-gebied wordt onder de Wet natuurbescherming op dezelfde manier verricht als onder de Natuurbeschermingswet 1998. De enige wijziging is het vervallen van de Beschermde natuurmonumenten, deze zijn niet meer beschermd onder de nieuwe wet.

soortenbescherming

Onder de nieuwe wet is er een verandering van de lijsten met beschermde soorten. Zo zijn er zijn er soorten die nu beschermd zijn en onder de nieuwe wet niet en andersom. Ook de beschermingsstatus wijzigt van de soorten. Waar de Flora- en faunawet onderscheid maakt in 'vogels' en 'tabel 1, 2 en 3-soorten' kent de Wet natuurbescherming 'internationaal beschermde soorten' en 'nationaal beschermde soorten'. Van de nationaal beschermde soorten kan de beschermde status per provincie verschillen. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen aan (algemeen voorkomende) soorten.

zorgplicht

De Wet natuurbescherming kent ook een zorgplicht. In artikel 1.11 is opgenomen dat een ieder voldoende zorg in acht neemt voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Deze zorg houdt in dat een ieder in elk geval schadelijke handelingen achterwege blijven, dan wel noodzakelijke maatregelen treft om die schadelijke gevolgen te voorkomen, of voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

3 TOETSING

3.1 ONDERZOEKSMETHODIEK

Op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), beschikbare soortgegevens en een veldverkenning, worden uitspraken gedaan over de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het plangebied. Vervolgens zijn voor alle (mogelijke) aanwezige beschermde soorten de effecten en eventuele gevolgen voor de beoogde ingreep beschreven.

Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is gebruik gemaakt van bestaande atlasgegevens uit de Atlas van Nederlandse Zoogdieren (Broekhuizen *et al.*, 1992), de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (Limpens *et al.*, 1997) en op websites gepubliceerde verspreidingsgegevens van bijvoorbeeld Particulieren Gegevensbeherende Organisaties (RAVON, Zoogdierverseniging, etc.). Deze bronnen vermelden betrouwbare soortgegevens op basis van uurhokken (5 bij 5 kilometer), dit betekent dat het zeer globale gegevens betreft.

Op 21 september 2016 heeft er een veldverkenning plaatsgevonden. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de biotopen ter plaatse en de geschiktheid van het plangebied en haar omgeving voor de verschillende soortgroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie; het eenmalige veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

onderzoek naar vissen

Tijdens de veldverkenning in het kader van de quick scan is tevens gericht onderzoek naar vissen uitgevoerd. Onderzoek naar vissen vond plaats door de watergangen in en rondom het plangebied op kansrijke locaties te bemonsteren met een schepnet. Gevangen vissen werden op naam gebracht en teruggezet op dezelfde plaats. Voor het onderzoek naar vissen is de methode gehanteerd die is beschreven door RAVON.

3.2 BESCHERMDE GEBIEDEN

natuurbeschermingswet

Het plangebied te Sint Maartensvlotbrug ligt midden in een open en intensief agrarisch gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Zwanenwater & Pettemerduinen' (Vogel- en Habitatrichtlijngebied) ligt op ruim 500 meter afstand ten westen van het plangebied. De beoogde plannen hebben betrekking op een relatief kleine oppervlakte dat in de huidige situatie intensief wordt gebruikt en beheerd. Tussen het plangebied met het omliggende agrarische gebied en het betreffende Natura 2000-gebied ligt de provinciale weg N502. Gezien het intensief gebruikte en open agrarische karakter, de tussenliggende elementen en het feit dat het plangebied geen enkele relatie heeft met gebieden die zijn aangewezen in het kader van Natura 2000, worden er geen negatieve effecten op beschermde gebieden verwacht.

ecologische hoofdstructuur

Het plangebied te Sint Maartensvlotbrug ligt niet in of direct nabij een gebied dat is aangewezen als Ecologische Hoofdstructuur/Natuurnetwerk Nederland (EHS/NNN). Het dichtstbijzijnde EHS/NNN-gebied ligt op ruim 600 meter afstand van het plangebied en bestaat uit het duingebied 'Zwanenwater & Pettemerduinen'. Hetzelfde gebied is ook aangewezen als Natura 2000-gebied. Vanwege de eerder genoemde redenen zijn ook geen negatieve effecten te verwachten op de EHS.

3.3 VOORKOMEN VAN BESCHERMDE SOORTEN

In het kader van de Flora- en faunawet moet worden getoetst of er ter plaatse van de activiteit sprake is of kan zijn van negatieve effecten op beschermde planten en dieren. De beoogde activiteit kan biotoopverlies of verstoring (indirect biotoopverlies) tot gevolg hebben.

vaatplanten

Het plangebied ligt in een intensief gebruikt en beheerd open agrarisch gebied. Binnen het plangebied zijn hoofdzakelijk algemene ruigtekruiden en soorten van ruderaal grond aangetroffen, zoals akkerdistel (*Cirsium arvense*), duizendblad (*Achillea millefolium*), gewone brandnetel (*Urtica dioica*), gewoon varkensgras (*Polygonum aviculare*), herders-tasje (*Capsella bursa-pastoris*), paardenbloem (*Taraxacum officinale*), perzikkruid (*Persicaria maculosa*), ridderzuring (*Rumex obtusifolius*) en smalle weegbree (*Plantago lanceolata*). Langs het noordelijke deel van de watergang dwars door het plangebied zijn uitgebloeide exemplaren aangetroffen van zwanenbloem (*Butomus umbellatus*). Voor deze soort, die onder het eerste, lichte, beschermingsregime van de Flora- en faunawet valt, geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van groeiplaatsen.

langs het noordelijke deel van de watergang in het plangebied (links) zijn uitgebloeide exemplaren aangetroffen van zwanenbloem (rechts)

Het plangebied bestaat uit een intensief onderhouden, voedselrijk en door mensen sterk beïnvloed milieu. Van een stabiel ecosysteem is als zodanig geen sprake en bijzondere groeiplaatsen, zoals natuurvriendelijke oevers of schrale bermen, zijn niet aanwezig. Meer strikt beschermde vaatplanten binnen het plangebied kunnen, op basis van het voorstaande, worden uitgesloten. Aangeplante of gezaaide exemplaren van beschermde soorten (in bijvoorbeeld tuinen) zijn niet beschermd in de Flora- en faunawet, omdat het geen natuurlijke groeiplaatsen betreft.

grondgebonden zoogdieren

In en in de directe omgeving van het plangebied kunnen verschillende algemeen voorkomende beschermde zoogdiersoorten voorkomen, zoals egel (*Erinaceus europaeus*), haas (*Lepus europaeus*), konijn (*Oryctolagus cuniculus*), mol (*Talpa europaea*), ree (*Capreolus capreolus*), vos (*Vulpes vulpes*), kleine marterachtigen en verschillende algemeen voorkomende soorten muizen en spitsmuizen (Broekhuizen *et al.*, 1992; www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren). Tijdens het veldbezoek zijn binnen het plangebied uitwerpselen aangetroffen van vos. Voor deze soorten, die onder het eerste, lichte, beschermingsregime van de Flora- en faunawet vallen, geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Naast de algemeen voorkomende beschermde soorten zijn uit de omgeving van het plangebied ook verspreidingsgegevens bekend van de strikt beschermde soorten boom-marter (*Martes martes*), eekhoorn (*Sciurus vulgaris*) en waterspitsmuis (*Neomys fodiens*) (Broekhuizen *et al.*, 1992; Hamers *et al.*, 2012, www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren). Waarnemingen van boom-marter en eekhoorn zijn voornamelijk afkomstig uit het Noord-Hollands duinreservaat op enige afstand ten zuidwesten van het plangebied. Aangezien er geen bomen met eekhoornnesten of (grote) holtes zijn aangetroffen in en rondom het plangebied kan de aanwezigheid van deze soorten worden uitgesloten. De bomen in het plangebied vormen ook niet een dermate groot aaneengesloten element dat het een belangrijke verbinding of onderdeel van het leefgebied zal zijn. De waterspitsmuis leeft in structuurrijke oevers langs schoon, niet te voedselrijk water met een goed ontwikkelde watervegetatie. Vanwege het ontbreken van dergelijke habitats, kan het voorkomen van deze soort in het plangebied worden uitgesloten.

De aanwezigheid van strikt beschermde soorten zoogdieren wordt op basis van beschikbare verspreidingsgegevens en de aanwezige biotopen uitgesloten.

vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens (Broekhuizen *et al.*, 1992; Limpens *et al.*, 1997; www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren) komen in de omgeving van het plangebied verschillende soorten vleermuizen voor, zoals gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), meervleermuis (*Myotis dasycneme*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en watervleermuis (*Myotis daubentonii*).

Vleermuizen zijn aan de hand van hun voorkeur voor verblijfplaatsen globaal onder te verdelen in twee groepen, gebouw- en boombewonende soorten. Ook zijn er soorten die beiden gebruiken als verblijfplaats. De gewone dwergvleermuis, laatvlieger en meervleermuis zijn het gehele jaar overwegend gebouwbewonende soorten. Ruige dwergvleermuis maakt zowel gebruik van gebouwen als van bomen. Rosse vleermuis en watervleermuis zijn overwegend boombewonend.

foerageergebied en vliegroutes

Het plangebied is vanwege de ligging in een volledig open agrarisch landschap niet van bijzondere betekenis voor vleermuizen. Mogelijk heeft (een deel) van het plangebied een functie als foerageergebied voor minder kritische soorten, zoals gewone dwergvleermuis en rosse vleermuis. Het plangebied kan deze functie echter blijven vervullen en door het aanbrengen van extra struweel en beplanting kan de functie als foerageergebied zelfs verbeteren.

De begroeiing binnen het plangebied vormt geen doorgaande structuur die kan functioneren als vliegroute. Effecten op (essentieel) foerageergebied en vliegroutes door de beoogde ontwikkeling binnen het plangebied zijn dan ook uit te sluiten.

verblijfplaatsen

Op het erf zijn diverse gebouwen aanwezig, in de vorm van een bedrijfswoning en enkele schuren. De bedrijfswoning is geschikt voor gebouwbewonende soorten, zoals de gewone dwergvleermuis; de overige bebouwing is ongeschikt voor vleermuizen. Omdat er geen plannen zijn voor het slopen en/of renoveren van de bedrijfswoning zijn voor vleermuizen geen negatieve effecten te verwachten. Tijdens het veldbezoek zijn de bomen binnen het plangebied onderzocht op holtes. De bomen zijn over het algemeen beperkt van omvang, goed onderhouden en gesnoeid, en bevatten geen (voor vleermuizen geschikte) holtes. Verblijfplaatsen van boombewonende soorten worden daarom ook uitgesloten.

vogels

Tijdens het veldbezoek zijn vogels waargenomen zoals aalscholver (*Phalacrocorax carbo*), ekster (*Pica pica*), houtduif (*Columba palumbus*), kokmeeuw (*Chroicocephalus ridibundus*) en wilde eend (*Anas platyrhynchos*). Alle vogelsoorten zijn beschermd tijdens het broedseizoen. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval aanwezig is (actieve broedplaatsen).

jaarrond beschermde vogels

Daarnaast is van een aantal vogelsoorten de nesten en nestlocaties (verblijfplaatsen) het gehele jaar door beschermd (LNV, 2009). Deze jaarrond beschermde vogelsoorten zijn onderverdeeld in vier categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil (*Athene noctua*));
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek (*Corvus frugilegus*), gierzwaluw (*Apus apus*) en huismus (*Passer domesticus*));
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: grote gele kwikstaart (*Motacilla cinerea*), ooievaar (*Ciconia ciconia*), kerkuil (*Tyto alba*), oehoe (*Bubo bubo*) en slechtvalk (*Falco peregrinus*));
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk (*Falco subbuteo*), buizerd (*Buteo buteo*), havik (*Accipiter gentilis*), sperwer (*Accipiter nisus*), wespendif (*Pernis apivorus*), zwarte wouw (*Milvus migrans*) en ransuil (*Asio otus*)).

Verschillende soorten roofvogels, zoals buizerd en sperwer, kunnen broeden in bomen en bosjes in het agrarisch gebied. Broedplaatsen van deze soorten kunnen gezien de afwezigheid van horsten (nesten) in bomen worden uitgesloten. Ook is het plangebied niet van essentieel belang als foerageer- of rustgebied voor deze soorten.

Uit de ruime omgeving van het plangebied is het voorkomen bekend van kerkuil, ransuil en steenuil (www.sovon.nl/vogelatlas). Tijdens het veldbezoek zijn op en rond het erf geen nesten of roestende individuen van deze soorten waargenomen. Ook zijn er geen sporen (kalksporen en braakballen) gevonden van deze soorten. Het plangebied en de directe omgeving is vanwege het intensieve karakter midden in het open agrarische gebied met bollenvelden en het beperkte aanbod van voedsel slechts van marginale kwaliteit als foerageergebied voor deze soorten. Vaste rust- en verblijfplaatsen van kerkuil, ransuil en steenuil binnen het plangebied kunnen worden uitgesloten.

Andere vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd die op dergelijk locaties voor kunnen komen zijn de gebouwbewonende gierzwaluw en huismus. De bebouwing in en aangrenzend aan het plangebied is door het ontbreken van holtes met vrije uitvlieg-ruimte in muren of daken ongeschikt voor gierzwaluw. De bedrijfswoning en de geitenschuur zijn door de aanwezigheid van een (gedeeltelijk) pannendak echter wel geschikt als nestlocatie voor huismus. Tijdens het veldbezoek is er onder de dakpannen van de geitenschuur geen nestmateriaal aangetroffen, waardoor nestlocaties van huismus hier niet worden verwacht. Omdat er geen plannen zijn voor het slopen en/of renoveren van de bedrijfswoning of het grootschalig verwijderen van groene elementen, zijn voor huismus geen negatieve effecten te verwachten.

niet jaarrond beschermde vogels

Naast de voorstaande vier categorieën is er nog een vijfde categorie (beschermde) vogels. Deze vogels beschikken over voldoende flexibiliteit om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze vogels (en hun broedplaatsen) zijn in principe buiten het broedseizoen niet beschermd. Alleen als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen zijn deze soorten wel jaarrond beschermd.

De houtsingels in en rondom het plangebied zijn geschikte broedlocaties voor vogels uit de vijfde categorie. Aangezien de houtsingels blijven gehandhaafd en zelfs worden uitgebreid zijn voor deze categorie vogels zijn er geen omstandigheden aanwezig om deze vogels jaarrond te beschermen. Negatieve effecten op vogels uit de vijfde categorie worden dan ook niet verwacht indien rekening gehouden wordt met het broedseizoen (actieve broedplaatsen).

amfibieën

Het habitat van amfibieën is onder te verdelen in water- of voortplantingshabitat (vaak een poel, vijver of smalle watergang zonder grote vissen) en landhabitat (bosjes, struvelen e.d. en voor sommige soorten vergraafbaar zand). De watergangen in en rondom het plangebied vormen geschikt voortplantingswater voor diverse algemene soorten amfibieën zoals bruine kikker (*Rana temporaria*), gewone pad (*Bufo bufo*) en kleine watersalamander (*Lissotriton vulgaris*). Binnen het plangebied zijn voor deze algemene soorten tevens overwinteringsmogelijkheden aanwezig. Verblijfplaatsen van algemeen voorkomende beschermde soorten van de eerste beschermingscategorie van de Flora- en faunawet mogen op basis van een algemene vrijstelling worden aangetast bij ruimtelijke ingrepen.

Uit de omgeving van het plangebied is verder het voorkomen bekend van rugstreeppad (*Bufo calamita*) (Creemers & Van Delft, 2009; Braad *et al.*, 2015; www.ravon.nl). In 2015 is er, in verband met de voorgenomen bouw van een onderzoeksreactor op onderzoekslocatie Petten, onder andere onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van rugstreeppad.

pad (Braad *et al.*, 2015). Bij dit onderzoek is ook de ruime omgeving meegenomen, waaronder het agrarische gebied waarin het plangebied Belkmerweg 67 te Sint Maartensvlotbrug is gelegen. In het duingebied 'Zwanenwater & Pettemerduinen' is op minimaal 750 meter afstand van het plangebied kooractiviteit vastgesteld van enkele tot honderden dieren. In het agrarische gebied waarin het plangebied is gelegen, is rugstreeppad niet aangetroffen. Het voortplantingswater van deze soort bestaat over het algemeen uit ondiepe snel opwarmende geïsoleerde watertjes, zoals tijdelijke plasjes bij bouwwerkzaamheden, maar ook in ondiepe net geschoonde sloten kan voorplanting plaatsvinden van deze soort. De watergangen in en rondom het plangebied zijn vanwege de waterdiepte, de (dikke) sliblaag en het ontbreken van snel opwarmende (flauwe) oevers ongeschikt voor rugstreeppad.

Rugstreeppad is een soort die met name voorkomt in dynamische milieus en in staat is om gebieden snel te koloniseren. De onder water gezette akker aan de westkant van het plangebied vormt potentieel geschikt voortplantingswater voor rugstreeppad. Aangezien het inunderen van de akker meestal maar een korter periode duurt (circa 3 maanden in de periode juli t/m september), is het niet de verwachting dat de ondergelopen akker ondertussen door rugstreeppad is gekoloniseerd. Effecten op meer strikt beschermde amfibieënsoorten worden daarom niet verwacht.

reptielen

Van zandhagedis zijn waarnemingen bekend uit het duingebied ten westen van het plangebied (Creemers & Van Delft, 2009; Braad *et al.*, 2015; www.ravon.nl). Andere soorten reptielen komen in deze regio van Nederland niet voor. Reptielen stellen strikte eisen aan de omgeving. De meeste reptielensoorten houden zich met name op in geleidelijke overgangssituaties tussen natuurlijke biotopen in bos-, heide- en veengebieden (bijv. heide en/of heischrale graslanden in combinatie met bossen en/of kleine landschapselementen). Het plangebied en de directe omgeving wordt intensief beheerd en is weinig natuurlijk, waardoor structuurvariatie nauwelijks aanwezig is. Er zijn daarmee geen geschikte situaties voor reptielen aanwezig in of in de directe omgeving van het plangebied. Op basis van de verspreidingsgegevens en de aanwezige biotopen wordt het voorkomen van meer strikt beschermde reptielensoorten in of direct aansluitend aan het plangebied uitgesloten.

vissen

Uit de omgeving van het plangebied is het voorkomen bekend van de meer strikt beschermde vissoorten bittervoorn (*Rhodeus amarus*), kleine modderkruiper (*Cobitis taenia*) en rivierdonderpad (*Cottus perifretum*) (Braad *et al.*, 2015; www.vissenatlas.nl). Tijdens de veldverkenning voor de quick scan is tevens een onderzoek uitgevoerd naar de aanwezige vissoorten. Van de in Nederland beschermde soorten worden alleen kleinere soorten in de watergangen in en rondom het plangebied verwacht. Daarom heeft de inventarisatie naar vissen zich alleen gefocust op kleinere vissoorten. De gebruikte onderzoeksmethode is afgestemd op de te verwachten soorten (zie paragraaf 3.1).

onderzoek naar vissen

In de watergang ten oosten van het plangebied is één exemplaar van kleine modderkruiper aangetroffen; deze soort is beschermd onder beschermingscategorie 2 van de Flora- en Faunawet. In de watergang die dwars door het plangebied loopt en in de watergang ten zuiden van het plangebied zijn geen vissen waargenomen. Overigens kon de watergang die dwars door het plangebied loopt niet volledig worden bemonsterd, vanwege de

vervanging van de windturbine, waardoor het voorkomen van kleine modderkruiper hier niet kan worden uitgesloten. Door het uitvoeren van werkzaamheden aan de watergangen kunnen vaste rust- of verblijfplaatsen van kleine modderkruiper (tijdelijk) worden aangetast.

in de watergang ten oosten van het plangebied is kleine modderkruiper aangetroffen

insecten en overige soortengroepen

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van de insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer locatie specifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen en/of specifieke waardplanten. Dergelijke biotopen zijn in het plangebied niet aanwezig.

Ook strikt beschermde soorten mollusken en tweekleppigen kunnen worden uitgesloten in het plangebied. Uit de omgeving van het plangebied is het voorkomen bekend van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*) (www.verspreidingsatlas.nl/S64600). Deze soort leeft in zoete, heldere en schone watergangen met een rijke begroeiing. Aangezien dergelijke situaties niet aanwezig zijn, wordt het voorkomen van platte schijfhoren uitgesloten.

4 CONCLUSIE

Aan Belkmerweg 67 te Sint Maartensvlotbrug (gemeente Schagen, provincie Noord-Holland) is de ontwikkeling van een recreatievoorziening beoogd. Deze recreatievoorziening bestaat uit een kleinschalig kampeerterrein en Bed & Breakfast op het huidige erf en aansluitend gelegen perceel.

15

4.1 GEBIEDSBESCHERMING

In het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet) en de Ecologische Hoofdstructuur/Natuurnetwerk Nederland (EHS/NNN) dient er getoetst te worden of de beoogde ontwikkelingen een negatieve invloed hebben op beschermde gebieden. Het plangebied te Sint Maartensvlotbrug ligt niet in of nabij de EHS/NNN of een gebied dat is aangewezen als speciale beschermingszone als bedoeld in de NB-wet. Gebiedsbescherming is op deze locatie niet aan de orde.

4.2 SOORTENBESCHERMING

In het kader van de Flora- en faunawet moet worden getoetst of ter plaatse van de ruimtelijke ingrepen sprake is of kan zijn van negatieve effecten op beschermde planten en dieren. De beoogde ontwikkelingen kunnen biotoopverlies of verstoring (indirect biotoopverlies) tot gevolg hebben.

De meeste van de mogelijk in (de omgeving van) het plangebied voorkomende soorten zoals zwanenbloem, egel, haas, konijn, mol, ree, kleine marterachtigen, spitsmuizen en muizen, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander zijn beschermd volgens het lichte beschermingsregime van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten geldt dat aantasting van vaste groei-, rust- en verblijfplaatsen op basis van een vrijstelling mogelijk is, zonder dat er sprake is van procedurele consequenties.

Op basis van het onderzoek naar vissen, de verspreidingsgegevens, de aanwezige habitats en de biotoopeisen van individuele diersoorten zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van kleine modderkruiper (beschermingscategorie 2 van de Flora- en faunawet) niet uit te sluiten binnen het plangebied. Van de overige (strikt) beschermde soorten worden geen groei-, rust- of verblijfplaatsen en/of andere essentiële onderdelen van het leefgebied verwacht binnen het plangebied. Aanvullend onderzoek naar eventueel binnen het plangebied voorkomende meer strikt beschermde soorten is dan ook niet nodig. Zoals al eerder vermeld kunnen nesten van vogels worden verstoord als in het broedseizoen wordt gestart met werkzaamheden.

4.3 CONSEQUENTIES

kleine modderkruiper Flora en faunawet

Werkzaamheden aan watergangen dienen, in verband met de aanwezigheid van de beschermde kleine modderkruiper, aantoonbaar uitgevoerd te worden volgens een goedgekeurde gedragscode (dan is ook geen ontheffing nodig). Eén van de gedragscodes die kleine ruimtelijk ingrepen aan watergangen heeft opgenomen is de 'Gedragscode Flora- en faunawet voor waterschappen'.

Indien aantoonbaar gewerkt wordt volgens deze gedragscode zijn met name de werkperiode en -methode van belang. Bij voorkeur dient er gewerkt te worden in de periode 15 juli tot 1 november; in het voorjaar (vanaf half maart) kan er ook worden gewerkt als er geen broedvogels aanwezig zijn. Daarnaast dienen te vergraven/dempen delen leeggevist te worden en dient vrijgekomen slib onderzocht te worden op aanwezige vissen. De weggevangen en in het slib aanwezige vissen dienen elders (geschikt biotoop in de omgeving) teruggeplaatst te worden. Het vangen van beschermde dieren en het elders terugplaatsen gebeurt onder begeleiding van en op aanwijzing van een ecologisch deskundig persoon met kennis van de betreffende soort(en). Voor de exacte maatregelen dient de gedragscode zelf geraadpleegd te worden.

kleine modderkruiper Wet natuurbescherming

Met ingang van 1 januari 2017 treedt de Wet natuurbescherming in werking. Onder deze wet is de kleine modderkruiper geen beschermde soort meer. Wel geldt de zorgplicht. Schadelijke handelingen dienen voorkomen te worden dan wel zodanig te worden verricht dat effecten worden voorkomen. Om aan de zorgplicht te kunnen voldoen kunnen werkzaamheden in lijn met een gedragscode worden uitgevoerd (zie bovenstaande beschrijving bij 'kleine modderkruiper Flora en faunawet').

Verder zijn twee algemene voorwaarden vanuit de Flora- en faunawet altijd van toepassing:

- de start van werkzaamheden (bijvoorbeeld grondbewerking en het verwijderen van vegetatie en opstallen) dient buiten het broedseizoen van vogels (globaal half maart tot half juli) plaats te vinden om verstoring van broedvogels en het broedsucces te voorkomen. Alleen op basis van gericht onderzoek (naar broedende vogels), mag van deze voorwaarde worden afgeweken.
- op basis van de zorgplicht volgens artikel 2 van de Flora- en faunawet dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit houdt in dat bij het uitvoeren van werkzaamheden altijd rekening moet worden gehouden met aanwezige planten en dieren. Zo dienen maatregelen te worden getroffen om bijvoorbeeld verstoring tot een minimum te beperken. Dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood. Dit kan door:
 - voortijdig maaien van het plangebied zodat dieren wegtrekken;
 - het beperken van verlichting tijdens de avonduren in voorjaar, zomer en herfst ten behoeve van vleermuizen en andere nachtdieren;
 - de werkzaamheden starten buiten het voortplantingsseizoen en/of onder begeleiding van een ecoloog.

BIJLAGE 1: LITERATUURLIJST

Braad, M.L., S. van Lieshout en M. Groeneveld, 2015. Natuuronderzoek Onderzoekslocatie Petten, Pettemerduinen en Zwanenwater. Inventarisatie flora en fauna ter voorbereiding op de bouw en het bedrijf van de nieuwe onderzoeksreactor PALLAS. An-teagroup, Oosterhout.

Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV, Utrecht.

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Historisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Hamers J., L. Heemskerk en C. van den Tempel, 2012. Onderzoek naar boommarters in het Noordhollands Duinreservaat. Landschap Noord-Holland, Heiloo.

Limpens, H., K. Mosterd en W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen; Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Ministerie van LNV, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.

SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000 – Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Websites:

maps.noord-holland.nl

www.groeneglazenmaker.nl

www.ravon.nl

www.sovon.nl/vogelatlas

www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx

www.verspreidingsatlas.nl/planten

www.verspreidingsatlas.nl/S64600 (Anemoon Verspreidingsatlas weekdieren)

www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren

www.vissenatlas.nl

www.vleermuis.net

www.vogelbescherming.nl

www.zoogdiervereniging.nl